

Forord

Jernbanehistorie 2024

Velkommen til den 12. udgave af *Jernbanehistorie*, som udkommer ved tærsklen til Danmarks Jernbanemuseums 50. jubilæumsår. Derfor indledes med en kort oversigt over museets historie.

Tidsskriftet har en bred tilgang til den samfundsmæssigt vigtige jernbanehistorie og favner både den politiske, sociale, teknologiske, mentale og økonomiske historie såvel som kulturhistorien, og ofte lidt overraskende emner. Det betyder, at vi gerne bringer artikler med vidt forskelligt fagligt udgangspunkt – så længe omdrejningspunktet er jernbanen. Jernbanens historie handler ikke kun om teknologi og rejser. Der er mange andre aspekter, som er afledt af jernbanen, eller hvor jernbanen har spillet en rolle.

I denne udgave bringer vi desuden tre jernbanehistoriske artikler, der i tid spænder fra de tidlige jernbaneår over den elektrificerede bybane – S-toget – til besættelsestiden. Vi har to store jernbanepersonligheder i fokus såvel som by- og forstadsdannelsen i hovedstaden.

I den første artikel ser en jernbanehistoriker og en byhistoriker på den byudvikling, som førte frem til elektrificerede sporveje og S-tog og efterhånden den københavnske fingerplan.

Vi har igen i år allieret os med en historiestuderende, der med afsæt i et forløb på studiet har skrevet om DSB's generaldirektør Knutzens rolle under besættelsen. Der tilføjes nuancer til den kendte historie, selvom arkivbesøg i Sverige ikke kunne supplere med meget nyt.

Til sidst bringes en artikel om en af de tidligste jernbanepersonligheder, der udgav erindringer i begyndelsen af 1900-tallet. Her er afsættet dog et uddgivet manuskript. Vi kommer tæt på personen og hans tid, og ikke mindst bringes der mange detaljer vedrørende damplokomotivers drift og vedligehold.

Som sædvanlig bringer vi også en række anmeldelser – denne gang af bøger om MY-lokomotiver set med tyske øjne, restaureringen af en station på den fynske hovedbane, byer og jernbaners sammenhæng på verdensplan gennem næsten 200 år, samt moderne stationsarkitektur rundt i verden.

Jernbanehistorie bringer fagfællebedømte artikler, hvilket vil sige, at artiklernes kvalitet bliver vurderet anonymt af en fagperson. Denne giver anbefalinger til om artiklen skal publiceres med større eller mindre ændringer, eller om den i sjældne tilfælde ikke kan publiceres. Formålet er at højne kvaliteten af artiklerne. Vi bringer dog også ikke-fagfællebedømte artikler, som vurderes af redaktionen – og fordelingen af fagfællebedømte og ikke-fagfællebedømte artikler varierer.

Redaktionen vil gerne opfordre forskere og forfattere af jernbanerelaterede emner til at indsende idéer eller korte beskrivelser af artikler (abstracts) – hjælp os til at gøre *Jernbanehistorie* til det førende forum for jernbanehistorisk forskning i dets mange afskygninger.

Tidsskriftet bliver offentliggjort med fri adgang på tidsskrift.dk ca. et år efter den trykte version er udkommet.

Redaktøren, december 2024